

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 28. julija 1939

Štev. 31.

Četrto stoletje je minilo

Celje, 28. julija.

Na današnji dan pred 25 leti je napovedala Avstro-Ogrska kraljevini Srbiji vojno.

Zunanji povod za vojno je bil atentat srbskih nacionalistov na Vidov dan 1914 v Sarajevu na tedanjega avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo ženo. Avstrijska vlada je poslala 23. julija srbski vladi ultimatum, v katerem je zahtevala »zadoščenje«. Ultimatum je potekel 25. julija ob 18. Srbska vlada je v svojem odgovoru sprejela v glavnem vse zahteve, kljub temu pa so vojne želje odločilni duh najski krogi označili odgovor srbske vlade za nezadosten in odredili mobilizacijo v vsej državi. Mobilizacija je bila proglašena v nedeljo 26. t. m., na dan sv. Ane. V torek 28. julija pa je Avstro-Ogrska napovedala Srbiji vojno. Avstrijsko časopisje je skušalo pomiriti zbegano prebivalstvo s trditvami, da gre samo za »kazensko ekspedicijo« proti Srbiji in da se vojna ne bo razširila na druge države. V tem smislu je pisal takrat tudi ljubljanski »Slovenec«, čigar vloga v tistih usodnih dneh je še zelo mnogim dobro v spominu.

Dne 1. avgusta 1914 je napovedala Nemčija Rusiji, dne 3. avgusta pa še Franciji vojno. Dne 29. oktobra istega leta je stopila v vojno Turčija in v septembru 1915 Bolgarija, obe kot zaveznici Avstro-Ogrske in Nemčije. Dne 23. maja 1915 je napovedala Italija, dne 27. avgusta 1916 Rumunija, dne 6. aprila 1917 Združene države, dne 13. junija 1917 pa Grčija vojno Avstro-Ogrski in Nemčiji. Japonska je stopila v vojno proti Avstro-Ogrski in Nemčiji že 23. avgusta 1914. Proti Avstro-Ogrski, Nemčiji, Bolgariji in Turčiji se je v svetovni vojni borilo 26 držav in si jeseni 1918 priporilo končno in veliko zmago.

Ze nekaj dni pred pričetkom svetovne vojne so se začele pri nas množiti aretacije nacionalnih ljudi, ki so jim očitali, da so »srbofilci, zarotniki, vohuni« itd. Po Sloveniji se je takrat širil letak jugoslovenskih omladincev, ki je pozival slovenske vojake: »Ne streljajte na brate Srbe!« Izvestno slovensko časopisje pa je pisalo docela v avstrijskem smislu in divje blatilo Srbijo in Srbe.

Pred 25 leti je nastopil jugoslovenski narod svojo pot na Golgoti. Tisoči nacionalnih ljudi so romali v ječe, mnogo jih je moralo plačati svoje jugoslovensko prepričanje z življenjem, na frontah pa so umirali za svobodo stotisoči zavednih sinov našega naroda. Nepopisno je bilo zlasti trpljenje našega srbskega naroda. Sredi najhujših vojnih grozot in najstrašnejših udarcev pa ni zamrla trdna vera v končno zmago resnice in pravice. Ta vera je ustvarjala čudeže, ker je bila zgrajena na ideji svobode in človečnosti. In ta vera je prinesla našemu narodu končno zmago, osvobodjenje in vstajenje.

Ob 25-letnici pričetka svetovne morije, ko se zgrinjajo zopet temni oblaki nad Evropo, se še posebno dobro zavedamo strahot suženjstva in še bolj spoznavamo največje dragocenosti vsakega naroda: svobode. Zato smo tudi trdno odločeni preprečiti vse, kar bi nas utegnilo pognati na novo Golgoti, in v primeru potrebe do zadnjega diha braniti svobodo nas vseh, na kateri je zgrajena naša država in naša narodna neodvisnost. Samo v svobodi je življenje — tega se zavedajmo vsekdar in povsod!

Stavka pekovskih pomočnikov v Celju

Celje, 28. julija.

V zadnji številki smo poročali o mezdni borbi pekovskih pomočnikov v Celju, ki so jim mojstri odpovedali kolektivno pogodbo. V petek 21. t. m. zvečer je bil na mestnem poglavarstvu sestanek zastopnikov pekovskih mojstrov in pomočnikov. Zastopniki pomočnikov so popustili do skrajnosti in zahtevali namesto 10-odstotnega samo 5-odstotno zvišanje mezd ter pristali, da ostanejo mezde v eni kategoriji neizpremenjene. Ker so pa zastopniki mojstrov pod vodstvom predsednika Združenja pekovskih mojstrov g. Mlakarja tudi to zahtevo odklonili, so pekovski pomočniki po soglasnem sklepu stopili v stavko. Sedaj traja stavka že teden dni. Omeniti je treba, da je med mojstri mnogo častnih izjem in da je doslej že 11 mojstrov podpisalo izjavo, da sprejemajo zahteve stavkujočih pomočnikov in da so pripravljeni podpisati zadevno kolektivno pogodbo. Več pekovskih vajencev je zaradi pretežkega dela v pekarnah v zadnjih dneh zapustilo delo in se pridružilo stavkujočim pomočnikom.

V četrtek popoldne je imela skupina mojstrov pod predsedstvom g. Mlakarja sestanek, na katerem je razpravljala o stavki pomočnikov. Mojstri so svojim pomočnikom po svojem združenju na naslov stavkovnega odbora odpovedali svojim pomočnikom službo. Ker pa so očitno uvideli, da je kolektivna odpoved službe neveljavna, so naprosili odvetnika g. dr. Pintarja, da jim uredi vse odpovedi po zakonu in reši vsa sporna vprašanja, ker se čuje, da bodo pekovski pomočniki vložili tožbe predvsem proti onim tvrdkam, ki še niso pristale na podpis kolektivne pogodbe. Pekovski mojstri so na svoji seji tudi sklenili, da sprejmejo v službo samo nekaj stav-

kujočih pomočnikov, ostalim pa namepravajo ponovno odpovedati. Posledica je bila, da so uvedli pekovski pomočniki akcijo za dolgotrajno stavko. Sirijo se vesti, da bo župan sklical vse socialno čuteče mojstre in pa pomočnike zaradi sklenitve kolektivne pogodbe brez sodelovanja združenja mojstrov, ker njihov predsednik g. Mlakar še vedno vztraja na stališču, da v imenu združenja ne podpisuje kolektivne pogodbe. Zanimivo je, da so med onimi, ki so pripravljeni podpisati kolektivno pogodbo, manj imoviti mojstri in celo najemniki pekarn, dočim imovitejši mojstri niso dostopni za sporazum. Stavkujoči pomočniki nameravajo izdati nov apel na prebivalstvo za gmotno in moralno podporo. Če ne bo kmalu dosežen sporazum, bo stavka ustvarila še mnogo sporov. Stavkujoči pomočniki vodijo razgovore z nekimi pekovskimi mojstri, da bi v primeru potrebe ustanovili tako zvano Delavsko pekarno, in upajo, da jih bo občinstvo vsestransko podprlo.

Iskreno želimo, da bi čimprej zmagala uvidenost in da bi prišlo do podpisa kolektivne pogodbe, ki bi ustregla upravičenim zahtevam pekovskih pomočnikov. To je edini izhod za normaliziranje življenjskih in socialnih prilik pekovskih pomočnikov. Občinstvo slej ko prej s simpatijami spremlja borbo pekovskih pomočnikov.

V zadnjem trenutku smo še izvedeli, da so mojstri izrazili svojo pripravljenost, da podaljšajo dosedanje kolektivno pogodbo s spremembo, da bodo smeli mojstri, pri katerih imajo pomočniki hrano, odtegovati pomočnikom za hrano samo 70 din namesto dosedanjih 100 din na teden. Če bodo pekovski pomočniki na to pristali, bo kolektivna pogodba v ponedeljek podpisana.

Politika

Daj, da bodo videli!

Frančiškanski pater Odilo Hajnšek je objavil v nedeljskem »Slovenecu« uvodnik pod naslovom »Kaj pričakujemo Slovenci od Kongresa«. Ta duhovnik se je v svojem članku iznebil besed in zahtev, ki so tako značilne, da jih moramo objaviti tudi mi, ki z mirno vestjo prepuščamo javnosti sodbo o njih. Pater Hajnšek piše:

»Kongres Kristusa Kralja naj nam zbudi zavest, da bomo natančno pazili na to, kdo vzgaja našo mladino, naše otroke. Naš narod in naši starši so katoličani! Sola je namestnica staršev. Katoliški starši morajo imeti logično katoliško namestnico, katoliško šolo, katoliške učitelje. Naša mladina v tem oziru mnogo trpi, ko je brezverskim tovarišem in brezverskim profesorjem zlasti po naših srednjih šolah vse dovoljeno. Kongres naj to misel prinese v javnost in potem v dejanje!«

»Kongres Kristusa Kralja naj Slovencem odpre oči, da bodo spoznali, kako strašno uničujoče delo opravlja med nami slovensko brezversko časopisje. Naj dvigne kongres, zlasti slovensko zborovanje — odločen, gromovit protest, da ima brezversko časopisje toliko svobode in da lahko javno bruhna najhujši strup nevere v slovenska srca. Ni prav, da lahko izprijeni brezverci in sovražniki vere brez vsake ovire rušijo temelje narodne sreče, ki je in ostane v veri. Tiskanje, izdajanje, naročanje, branje brezverskega tiska je greh zoper prvo božjo zapoved, je greh zoper Boga, zoper vero! Ne ubijaj, ne kradi! Ti dve zapovedi iz Sinaja je sprejel državni zakonik v vrsto svojih postav. Vsakdo pa lahko nekaznovan in neoviran ubija Boga in krade vero v njega. In to organizirano delo opravlja pri nas naše po-

dlo slovensko brezversko časopisje. Kongres naj pritisne na omahujoče katoliške vrste! Nasprotniki dobro vedo: če bi katoličani v Sloveniji odpovedali podporo brezverskim časopisom, bi tiskarna za tiskarno morala iti na boben. Slovenski verski odpadniki niso v stanju, vzdržati niti enega časopisa, s katoliško podporo pa jih vzdržujejo petnajst! Sramota za katoličane, ki delajo na vseh straneh kompromise in ribarijo v kalnem! Gospod, daj, da bomo videli!« — Take besede bodo zares mnogo pripomogle, da bodo vsi videli!...

Na misijonskem potovanju

Nad leto dni je kot misijonar deloval in potoval po Vojvodini iz kraja v kraj ter obiskoval naselbine Švabov neki Horst Timler, ki ga je sedaj politična oblast izselila in mu pokazala pot v domovino. Tudi v drugih krajih naše prostrane države bi ne bilo od škode za resnično dobre odnose med nami in pravimi Nemci, ako bi raznim »misijonarjem« današnjega časa malo stopili na prste in posvetili potrebno pozornost njihovim pridigam in prerokovanjem.

Prava demokracija

»Berliner Börsenzeitung« piše ob prslavi 150-letnice francoske revolucije, da Francija ni demokracija, marveč da so prave demokracije države Nemčija, Italija in Španija.

Panslavizem na Slovaškem

V »neodvisni« Slovaški prihaja stalno do aretacij onih omladincev, ki širijo panslavistično propagando.

Ukrep proti »Narodnim listom«

Po nalogu oblasti niso smeli praški »Narodni listy« tri dni iziti, ker so objavili članek pod naslovom »Govorite češki!«

Tudi mi bomo sodelovali

V Hamburgu bo velik kongres organizacije »Kraft durch Freude«. Tega kongresa se bodo udeležili tudi odposlanci Jugorasa iz Jugoslavije. Tako bomo hvala Bogu zastopani tudi mi Slovenci po svojem delegatu.

× Sporazum v Tokiu. Med angleškim veleposlanikom v Tokiu in japonskim zunanjim ministrom je bil te dni dosežen sporazum v sporu zaradi Tiencina, kjer so uvedli Japonci kontrolo nad angleško koncesijo. Ker je povzročil ta sporazum med Kitajci veliko razburjenje, je podal angleški ministrski predsednik Chamberlain izjavo, da se angleška politika nasproti Kitajski kljub temu sporazumu ne bo izpremenila in bo ostala prijateljska, kakor je bila doslej.

Domače vesti

— Nj. Vel. kralj Peter II. je prispel 21. t. m. iz Miločera na Bled, da prebije nekaj časa svojega odmora v svojem dvorcu Suvoboru. Ob prihodu na Bled je bil sprejet z navdušenimi ovacijami. Sinoči se je pripeljala na Bled tudi Nj. Vel. kraljica Marija.

— Ljubljanski Sokol si je zopet priporil Aleksandrov meč. V Zagrebu je bilo v soboto sokolsko tekmovanje za meč kralja Aleksandra I. Vrsta Ljubljanskega Sokola si je tokrat že petič priporila kraljev meč. Rezultati tekmovanja so naslednji: 1. Ljubljanski Sokol 551.39 točke ali 87.52%; 2. Sokol Beograd 537.21; 3. Sokol Zagreb 522.72; 4. Sokol Celje-matica 470.04 ali 74.60%; 5. Ljubljanski Sokol II 427.58. Med posamezniki si je priporil prvo mesto član beograjskega Sokola Josip Budja z 92.79 točke, drugo mesto Boris Gregorka (Ljubljana I) z 92.06, tretje mesto Miroslav Forte (Ljubljana I) z 88.08 osmo mesto je zasedel član Sokola Celje-matice Konrad Grilec s 85.49, deseto mesto Ivan Stavbe s 85.34 točke, 22. mesto Franjo Lesjak z 79.76 točke, 26. mesto Alojz Čater s 67.77 točke, 30. mesto Gojmir Gala s 64.51 točke, 32. mesto Damjan Kordigl s 60.67 točke in 34. mesto Franc Stavbej z 59.18 točke, vsi člani Sokola Celje-matice.

— Festival slovenskih narodnih običajev v Mariboru. Festival slovenskih narodnih običajev, ki bo prirejen v okviru letošnjega VIII. Mariborskega tedna dne 5. in 6. avgusta na stadionu SK Železničarja v Mariboru, bo največja in najzanimivejša dosedanja prireditve te vrste na Slovenskem. Nastopilo bo 9 skupin, in sicer 4 iz bivše mariborske oblasti in 5 iz Bele Krajine, v celoti pa bo sodelovalo okoli 200 ljudi. Belokrajince bo vodil dr. Milan Bano, predsednik Belokrajinskega kluba, tehnično vodstvo vse prireditve je prevzel naš znani folklorist Fr. Marolt, vodstvo štajerskih in prekmurskih skupin pa Hrvoj Master, tajnik Društva prijateljev Slovenskih goric. Dne 5. avgusta bo ob 12. sprevid vseh skupin s kolodvora na Mariborski teden, ob 17. pa sprevid po mestu na stadion SK Železničarja na Tržaški cesti. Nastop se bo pričel ob 17.30 in bo trajal dve uri in pol. V ne-

deljo 6. avgusta bo matineja, ki se bo pričela ob 10. in bo trajala do 12.30. V soboto 5. avgusta ob 9. dopoldne bo pozidni nastop štajersko-panonskih skupin, ob 15. pa belokrajinskih, h katerima bodo smeli samo novinarji, fotografi s posebnimi izkaznicami »Putnika« in člani tehničnega osebja. Ta prireditve bo nekaj povsem novega in vredna, da si jo ogledajo ne le domačini, ampak tudi gosti in tuji. Za marsikoga bo to odkritje nečesa, kar je naše prastaro narodno blago, pa je žal večinoma že pozabljeno in ohranjeno samo še v nekaterih naših pokrajinah in tudi v teh le v redkih vaseh.

— **Volitve obratnih zaupnikov.** Te dni so bile v Mariboru v nekaterih večjih industrijskih podjetjih volitve obratnih zaupnikov. V večini obratov sta bili vloženi po dve listi: lista svobodnih strokovnih organizacij (modrih, belih in rdečih) ter lista Jugorasa. Do sedaj so objavljeni rezultati iz 12 podjetij, v katerih je bilo izvoljenih 77 obratnih zaupnikov. Združenim svobodnim strokovnim organizacijam je pripadlo 76 zaupnikov, Jugorasu pa 1 zaupnik. Mandati so razdeljeni na posamezna podjetja takole: Doctor in drug: 16 mandatov, Viljem Freund 5 mandatov, Erlich 6 mandatov, Klančnik 3 mandate, Kovina d. d. 5 mandatov, Pengg 4 mandate, Počotnik Ferdo 3 mandate, Rosner 6 mandatov, Splošna stavbna družba 6 mandatov, Tekstilna Košaki 3 mandate, Zora Benger 4 mandati, Hutter 16 mandatov (svobodne organizacije 15, Jugoras 1). V tovarni Titan v Kamniku so dobile svobodne organizacije 5, Jugoras 1 mandat. V tovarni Remec v Duplici so dobile svobodne organizacije vseh 6 mandatov. V štirih največjih tovarnah v Kranju, v Jugočeški, Jugobruni, Semperitu in Inteksu so dobili socialisti 19, krščanski socialisti 18 in narodni delavci 8 obratnih zaupnikov, dočim Jugoras v teh štirih podjetjih ni postavil svojih list. V primeri z nedavnimi volitvami obratnih zaupnikov v teh tovarnah, ki so bile pozneje razveljavljene, so rezultati skoraj enaki. Volitve delavskih zaupnikov so bile tudi v ljubljanski tobačni tovarni. Postavljeni sta bili dve listi. Lista svobodnih strokovnih organizacij je dobila 6 zaupnikov, lista Jugorasa pa 4 zaupnike. V železarni in rudniku Varesu se je udeležilo volitev 1164 volilnih upravičencev od 1558 zaposlenih. Vložene so bile tri liste: URS, HRS in Jugoras. Prva je dobila 770 glasov in 10 mandatov, druga 407 glasov in 6 mandatov, Jugoras pa 50 glasov in nobenega mandata. Pri volitvah obratnih zaupnikov v Zenici so dobile svobodne strokovne organizacije 11, Jugoras pa 5 zaupnikov.

— **Spremembe pri Delavski zbornici.** Novi gospodarji Delavske zbornice v Ljubljani so odpustili iz službe dosedanje nameščence: referenta Golmajerja, vodjo ekspoziture v Mariboru Alojzija Čeha in dopisnika Delavske zbornice v Celju Jakoba Vodopivca ter uradnice Hildo Jegličevu, Pavlo Reberšakovo in Reziko Krištofovo. Trije odpuščeni uradniki in ena uradnica so socialisti, dve uradnici pa pripadata krščanski socialni organizaciji. Na novo pa so bili pri Delavski zbornici nastavljeni: kot glavni tajnik Hafner z mesečno plačo 4.800 din, kot njegov namestnik in vodja pisarne France Preželj, predsednik Jugorasa, z začetno mesečno plačo 3.600 din, ki se postopno dviga do 4.500 din, in z dosmrtno pogodbo, kot pisarniška uradnica pa Bokaljeva s plačo 2.000 din.

— **Nova radijska postaja v Ljubljani.** V Domžalah bodo najpozneje v 20 mesecih postavili namesto sedanje novo 20-kilovatno radijsko oddajno postajo, v Mariboru pa 4 do 5-kilovatno relejno postajo.

— **Svečanost na Lisci.** Ob obletnici planinskega doma na Lisci so v nedeljo blagoslovili novo kapelo pod planinskim domom v višini 947 m. Kapela je vsekana 5 m globoko, 2½ m široko in 3½ m visoko v živo skalo. Votlina je obokana in obložena z apneni sigo. V kapeli je oltar s kipom Brezmadežne v naravni velikosti. Svečanosti se je udeležilo zelo mnogo planincev in planink, sodelovala je tudi godba na pihala iz Radeč. Kapelico je blagoslovil prošt g. dr. Žagar in opravil tam planinsko mašo. Po svečanosti se je pričela planinska veselica, ki je potekla v najlepšem razpoloženju.

— **II. jugoslovanski gasilski kongres v Ljubljani.** Po želji mnogih prodajalcev srečk je loterijski odsek sklenil podaljšati rok za obračun prodanih srečk do 8. avgusta. Opozarjamo na to vse gasilske čete kakor tudi trafike, ki prodajajo srečke. Obračun naj torej izvršijo do 8. avgusta. Vsem godbam, ki bodo sodelovale na gasilskem kongresu v Ljubljani, ali pa, ki drugače igrajo pri raznih gasilskih prireditvah, sporoča Gasilska zajednica, da bo v nekaj dneh izšlo 6 gasilskih koračnic v založbi zajednice. Tako je nova gasilska himna na besedilo J. Vovka, dalje 2 koncertni koračnici, na besedilo E. Gangla »Vrlim gasilcem« in še druge koračnice, poklonjene gasilcem. Ker bo pri gasilskih prireditvah treba igrati prvenstveno gasilske koračnice in himne, zato vabimo, da jih čim prej naročite pri Gasilski zajednici. Stanovanjski odsek prosi vse gasilske čete in župe, da pošljejo prijave udeležencev. Prijave naj bodo izpolnjene po zadnji okrožnici. Zaradi velikih predpriprav za stanovanja mora ineti stanovanjski odsek prijave pravočasno zbrane.

— **Dunajska vremenska napoved** za soboto 29. t. m.: Menjajoče oblačno in jasno, opoldne do 25 stopinj toplote.

Celje in okolica

c **Pozabljena obletnica.** Letos 19. junija je poteklo 12 let, odkar so bile v mestu Celju občinske volitve. Tega jubileja niso proslavili, kakor tudi niso proslavili 8-letnice obstoja mestne policije v Celju.

c **Krajevna omladinska organizacija JNS v Celju** bo priredila v nedeljo 30. t. m. izlet v Konjice. Odpeljali se bomo v nedeljo zjutraj z avtobusom izpred kolodvora v Celju. Prijave sprejemamo drevi ob osmih do devetih in jutri, v soboto od 11. do 12. dopoldne v klubski sobi Celjskega doma. Vabimo starejše člane, da se nam pridružijo. Stroški so malenkostni.

c **Zastopniki vseh kulturnih in nacionalnih organizacij** vabi celjski župan, da se udeležijo sestanka, ki bo v soboto 29. t. m. ob 18. v sejni dvorani mestnega poglavarstva zaradi organizacije občinskega festivala slovenskih narodnih noš v Mariboru.

c **Pekovska stavka v Celju.** Iz vrst pekovskih mojstrov v Celju smo prejeli: V zadnjih dneh je časopisje mnogo poročalo o stavki pekovskih pomočnikov v Celju. Pekovskim mojstrom so očitali tudi z letaki njihovo nepravilno postopanje. Javno je bil napaden tudi predsednik Združenja pekovskih mojstrov, češ da je on zakrivil, da nova kolektivna pogodba ni bila podpisana. Javnost pa je treba poučiti, da predsednik samo zastopa združenje in da on sam še ni korporacija in odločilna oseba. Zastopstvo se izvršuje po nalogu in direktivah članstva. Očitati so pekovskim mojstrom, da ne dajejo pomočnikom zadostnih plač. Pekovski mojstri pa so po odpovedi kolektivne pogodbe plačevali svoje uslužbenec - pekovske pomočnike še dalje v smislu svoječasne kolektivne pogodbe in so znašale mezde pomočnikov 210 do 300 din tedensko s pripadajočim kruhom po pol kg dnevno in rednim letnim dopustom, ki ga sicer nobena obrt ne daje in tudi ni po zakonu predviden. Tako socialni so bili in ostanejo pekovski mojstri. Pekovski mojstri so sicer s to stavko zelo prizadeti, vendar pa potrpežljivo prenašajo vse napade in pripombe.

c **Pekovska stavka v Celju pred zaključkom.** Kakor smo izvedeli ob zaključku lista, bo v najkrajšem času prišlo do podpisa kolektivne pogodbe, ker to zahteva tudi uvidni podpredsednik Združenja pekovskih mojstrov g. Zadravec, ki mu ni bilo ničesar znanega o vzrokih spora in stavke.

c **Celjska podružnica Zveze živilskih delavcev** obvešča javnost, da so vsi stavkokazi, razen treh, prišli kot brezposelni pekovski pomočniki iz drugih občin, celjski pomočniki pa so slej ko prej enotni in bodo vztrajali v svoji upravičeni borbi do podpisa kolektivne pogodbe.

c **Akademija Sokolskega društva Celja I. Sokolsko društvo Celje I - Gaberje** bo priredilo 5. septembra, na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. slavnostno akademijo v Mestnem gledališču.

c **Koncert Godbenega društva poštinih nameščencev v Celju,** ki bi naj bil v četrtek 27. t. m. v mestnem parku, je bil zaradi koncerta vojaške godbe pred mestnim poglavarstvom preložen in bo v soboto 29. t. m. ob 20. v mestnem parku.

c **Izpiti za vozače motornih vozil** bodo 24. avgusta ob 8. zjutraj pri predstojništvu mestne policije v Celju in to za kandidate iz območja predstojništva mestne policije v Celju in iz laškega sreza. Kandidati naj čimprej vložijo začetne prošnje.

c **Holandski turisti v Savinjskih planinah.** Od sobote do ponedeljka se bo mudila na Korošici, v Logarski dolini in na Okrešlju druga letošnja skupina Holandcev, 12 dam in 2 gospoda, ki jih vodi g. H. A. Nijhuis iz Haaga. Narasčajoči pritok holandskih turistov je velikega pomena za naš tujski promet. Simpatične holandske goste iskreno pozdravljamo in jim želimo prijetno bivanje v naših planinah.

c **Zaključek sokolske gozdne šole na Lokah pri Mozirju.** V petek 21. julija se je vrnila na svoje domove sokolska deca, ki je taborila v gozdni šoli na Lokah pri Mozirju. Vesela, zagorela lica otrok so pričela o zdravju in okrepitvi, ki so si jo pridobili po tritedenskem bivanju na prostem pod skrbnim vodstvom bratov in sester. Socialni odsek starejših sester Sokola Celja-matice čuti dolžnost, da na tem mestu izreče najtoplejše zahvalo vsemu vodstvu, predvsem pa poštvovalnemu br. Zorku in »taborni mami« s. Debelakovi. Gostje, ki so v obilnem številu posečali gozdno šolo, so se lahko prepričali, da je bila deca v najboljših rokah, da si je v zdravem zraku in ob tečni hrani opomogla, s prizadevanjem vodstva pa tudi duševno obogatila. Podpora, naklonjena socialnemu odseku, s katero je bilo sokolski deci omogočeno prvo taborjenje, je bila plodonosna naloga, saj je nad polovico otrok taborilo brezplačno. Upamo, da bo socialni odsek tudi v bodoče našel razumevanje in naklonjenost povsod, ko bo zopet zbiral za prihodnje letovanje naših najmlajših. Vsem prisrčna hvala! — Za socialni odsek starejših sester Sokola Celja-matice: Zorka Šmidova.

c **Obisk v sokolski gozdni šoli v Soteski pri Mozirju.** V soboto 5. avgusta bo v sokolski gozdni šoli bojni prizor (napad in obramba taborišča). Sodelovali bodo tečajniki in vojska. Pričetek ob 20. Po izvršeni borbeni sceni bo zabava pri tabornem ognju. Priporočamo Celjanom, da si pridejo ob tej priliki ogledat naše platnene sokolske domove, naše življenje in naše resno delo. Posebno so vabljeni tisti, ki še niso bili med številnimi posetniki v gozdni šoli. V soboto 5. avgusta bo vozil mestni avtobus iz Celja do Soteske in nazaj. Odhod izpred kolodvora ob 6., povratek okrog 11. Cena okrog 20 din. Prijave sprejemata br. Franjo Čepin, v Narodnem domu in sestra Lojzka Saksida. Delovanje sokolske gozdne šole zasluži, da jo posetimo in s tem dokažemo, da se zavedamo velike naloge, ki jo ta gozdna šola opravlja. Zato, bratje in sestre, odzovite se vabilu in se prijavite do petka 4. avgusta!

c **Idejni osnutki za regulacijo mesta Celja.** Na mestnem poglavarstvu so v ponedeljek pregledali in ocenili v smislu zadevnega natečaja predložene idejne osnutke za regulacijo mesta Celja. Prvo nagrado v znesku 25.000 din so prisodili inž. Jamnickemu s Sušaka, druga nagrada ni bila podeljena, tretji nagradi po 10.000 din pa sta prejela inž. Drago Umek iz Celja in inž. Sever iz Ljubljane. Mestna občina je odkupila dva načrta po 4.500 din in en načrt za 3.000 din.

c **Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Celju** ponovno poziva svoje člane, da se v čimvečjem številu udeležijo proslave 20-letnice osvobodilnih bojev, ki bo v nedeljo 30. t. m. na Ljubnem v gornji Savinjski dolini. Proslavo bo priredila tovariška krajevna organizacija LKB v Gornjem gradu. Posebni avtobus bo odpeljal iz Celja na Ljubno v nedeljo 30. t. m. po prihodu osebnega vlaka, ki prihaja iz Ljubljane ob 7.33 zjutraj.

c **Iz politično upravne službe.** Pristav dr. Jakob Ortin je premeščen od sreskega načelstva Maribor desni breg k sreskemu načelstvu v Celju.

Kino METROPOL Celje

28. — 30. julija

Pesem zlatega zapada

Velika opereta divnih melodij in nepozabnih pesmi...

V glavni vlogi naj-dovrnejši filmski par: **Jeanette MacDonald** **Nelson Eddy**

P O Z O R !

Zaradi izredne dolžine filma predstave danes in jutri ob 16. in 20.30, v nedeljo ob 16., 18.30, 21.

c **Ivan Vrečko je podlegel poškodbam.** V noči od petka na soboto ob pol eni je v celjski bolnici podlegel poškodbam 20-letni posestnikov sin Ivan Vrečko iz Lipovca pri Ljubečni, ki je v petek 21. t. m. zjutraj v Lipovcu ustrelil svojo izvoljenko, 17-letno šiviljsko vajenko Hedviko Novakovo iz Arclina pri Vojniku in si nato pognal kroglo v glavo. Novakovo so pokopali na vojniškem pokopališču v nedeljo, Vrečka pa v ponedeljek. Novakova je bila članica dekliškega odseka, Vrečko pa je bil načelnik fantovskega odseka v Vojniku. Krsto z Vrečkovim truplom so nosili slovenski fantje v krojih, ob odprtem grobu pa se je poslovil od svojega društvenega tovariša g. Vanči Vrabl, načelnik podzveze fantovskih odsekov v Celju.

c **Lep uspeh 4. samarijanskega tečaja Rdečega križa v Celju.** Sreski odbor društva Rdečega križa v Celju si je nadel nalogo predvsem izobraziti in izvežbati kader sposobnega in požrtvovalnega članstva, samarijanov in prostovoljnih bolničarjev. Priredil je že 3 samarijanske in 3 bolničarske tečaje. V nedeljo pa je z javnimi izpiti zaključil 4. samarijanski tečaj. Izpit je položilo 23 tečajnikov (13 moških in 10 žensk). V tečaju so predavali o anatomiji, prvi pomoči in ravnanju s plinskimi maskami zdravnikov g. dr. Podpečan, dr. Potokar in dr. Kozin. O pomenu in nalogah Rdečega križa in o njegovem ustroju je predavala ga. I. Zupančičeva. Izpitu je prisostvoval tudi predsednik RK g. dr. Juro Hrašovec, ki je izrazil odobrovo zadovoljstvo nad lepimi uspehi, ki so pokazali, da so tečajniki z ljubeznijo in vztrajnostjo posečali predavanja. Izrekel je zahvalo gg. predavateljem in g. dr. Reberniku, šefu Zdravstvenega doma, kjer so bila predavanja. Z željo, da bi novi samarijani uspešno uporabljali pridobljeno znanje v smislu človekoljubja v korist Rdečega križa, je predsednik zaključil lepo uspehi 4. samarijanski tečaj.

c **Pet let robije za uboj.** V četrtek 6. t. m. zvečer je popival 27-letni delavec Jurij Zakelšek iz Sp. Raven pri Žetalah, oče dveh otrok, v večji družbi v vinotoku Ivana Kolarja v Sp. Ravnah. Družba je izpila več kot 10 litrov vina in se odpravila malo pred polnočjo proti domu. Zakelšek je vzel z mize liter vina in stopil v družbi Jožeta Bukovška domov. Oba sta šla na kozolec, da bi tam prenočila. Takoj za njima je prišel Ivan Kolar. Začel je klicati Zakelška in zahteval, da mu vrne ukradeno steklenico Kolar je kričal dalje in zmerjal Zakelška, da je tat. Zakelšek je nato stopil s kozolca, pograbil v drvarnici debel kol, skočil h Kolarju in ga udaril s kolom po glavi. Kolar se je zgrudil, nakar ga je Zakelšek še večkrat udaril s kolom. Zdrobil mu je lobanjo na več mestih ter ga poškodoval tudi po vratu, prsih, rokah in nogah. Kolar je drugi dan podlegel strašnim poškodbam. Zakelšek je nasilen človek. Leta 1937. je bil obsojen na denarno kazen, ker je ogrožal lastno mater, tako da je morala bežati iz lastne hiše. Pri razpravi, ki je bila v torek pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča, ni kazal nikakega kesa zaradi uboja. Obsojen je bil na 5 let robije in izgubo častnih pravic za dobo 5 let, Kolarjevi vdovi Justini pa mora plačati 850 din za Kolarjev pogreb. Kolar je zapustil štiri nepreskrbljene otroke.

c **Tragična smrt.** Ko je 17-letni, pri župniku g. Sagaju v St. Pavlu pri Preboldu zaposleni hlapec Ivan Oplotnik izpraznjeval greznico, so ga med delom v jami omamili strupeni plini, ki so se

Predno se odpeljete na dopust, si ne pozabite preskrbeti Vašemu okusu primernega čtiva, pisemskega papirja, albumov za foto posnetke, nalivnih peres itd. pri tvrdki **Karl Goričar vdv., Celje**, Kralja Petra cesta 7.

bili razvili v greznici. Oplotnika so nezvestnega potegnili iz greznice in ga prepeljali v celjsko bolnico, kjer pa je v četrtek zvečer podlegel težkemu zastrupljenju.

c Zetev smrti. V celjski bolnici je umrla v torek v starosti 35 let ga. Josipana Puklova, soproga vinskega trgovca in hišnega posestnika g. Filipa Pukla na Ložnici pri Celju. Pokojna je bila vzorna soproga in izredno skrbna mati. V četrtek je umrl v celjski bolnici v starosti 19 let osmošolec ptujske gimnazije Rado Lukežič, sin železniškega uradnika g. Franca Lukežiča v Celju. Pokojni je bil odločno nacionalen mladenič in navdušen Sokol. Pogreb bo v soboto ob 17. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. V četrtek je umrl v bolnici 30-letni preužitkarjev sin Alojz Stingl z Drenskega rebra pri Pilštanju. Pokojnim bodi ohranjen lep spomin, svojem naše iskreno sožalje!

c Znani psihografolog F. T. Karmah se je vrnil pred kratkim iz Francije v Celje. V Franciji je bil več tednov in je imel tri zelo uspela predavanja v Parizu, Nancyju in v Biarritzju. Obiskal je tudi naše izseljence, med katerimi je zelo popularen.

c Občinsko cesto na Zg. Hudinji od Polnerja do Planinška bo dala mestna občina urediti in posuti z drobcu opeke iz Celjske opekarne in nesortiranim savinjskim prodcem. Vsega posipnega materiala bo okrog 100 kubičnih metrov. Občina je razpisala dovoz tega materiala. Ponudbe je treba vložiti do vstetega 31. t. m. v vložišču na mestnem poglavarstvu.

c Kamnoseška dela v novem poslopju Pokojninskega zavoda na Krekovi cesti so bila oddana Kamnoseški družbi v Celju.

c Sokolsko društvo Celje I.-Gaberje izreka bratsko zahvalo vsem, ki so s podporami, darili, sodelovanjem ali s svojo navzočnostjo pripomogli k izredno uspelemu telovadnemu nastopu dne 16. junija v Gaberju.

c Kegljaški klub Sokol bo priredil v nedeljo 30. t. m. izlet v Logarsko dolino. Prostora je še za 10 oseb. Vožnja tja in nazaj 40 din. Prijave sprejema trgovina Pajk, Celje, Glavni trg. Odhod v nedeljo ob 5.30 zjutraj izpred celjskega kolodvora.

c Zaradi polovične voznine iščem dva turista, ki bi se peljala v soboto 12. avgusta popoldne ali v nedeljo 13. avgusta zjutraj iz Celja v Julijske Alpe. Interesenti naj se javijo v upravi »Nove dobe«.

c Zdravniško dežurno službo za člane **OUZD** bo imel v nedeljo 30. t. m. zdravnik g. dr. Drago Hočevnar v Kolencevi ulici.

c Nočno lekarniško službo ima od 29. t. m. do 4. avgusta lekarna »Pri križu«.

c Gasilska četa Celje. Od 30. t. m. do 5. avgusta ima službo III. vod.

Gospodarstvo

= O našem hmeljarstvu. V Spomin-skem zborniku Slovenije ob 20-letnici Jugoslavije čitamo: »Hmeljarstvo se pred vojno ni dosti pospeševalo in je bilo prepuščeno le privatni iniciativi. Zato naš hmelj na svetovnih tržiščih ni bil dosti znan in se je prodajal večinoma pod tujim imenom. Sele oblastni odbor mariborske oblasti je spoznal gospodarsko važnost hmeljarstva in začel pospeševati to panogo. Od 1. 1930. izhaja v Celju hmeljarsko-strokovni list »Slovenski hmeljar«. Odkar se naš hmelj uradno znanjuje, pridobiva na ugledu in ceni.« — Poročilo ne ve ničesar o polstoletnem delovanju Hmeljarskega društva za Slovenijo s sedežem v Zalcu, tudi ne omenja Javne oznamovalnice za hmelj s sedežem v Zalcu. Pogrešamo tudi poročila o veliki in najmodernejše urejeni »Hmeljarni« v Zalcu. Vse te organizacije in ustanove so v najtesnejši zvezi s pospeševanjem hmeljarstva ter z dolgoletnimi borbami za sloves savinjskega hmelja in za njegovo uveljavljenje na svetovnem trgu.

Sokolstvo

Sokolski dom v Žalcu

Zalec, 28. julija.

Z mrzlično napetostjo se pripravlja Zalec na svoj veliki praznik — na otvoritev Sokolskega doma. Dom sam bo v nekaj dneh popolnoma gotov. Izvršujejo se še zadnja okrasna dela. Od dne do dne postaja naš hram lepši, od dne do dne pridobiva več občudovalcev.

Lepota našega doma pa nas tudi vzpodbuja, da bo tudi vse drugo v najlepšem redu, da bo vse izvršeno točno in brezhibno. Sokolsko društvo se je že prej informiralo pri družtvih, ki so otvarjala svoje domove, o nedostatklin, ki so bili opaženi ob priliki njihovih praznov. Dobilo je mnogo koristnih nasve-

tov in pripomb, ki jih bo lahko uspešno uporabilo. Nadelo smo si nalogo, da naj otvoritev ne bo samo otvoritev, ampak naj bo vzorna otvoritev, revija sokolskega reda in sokolske točnosti. Ponovno prosimo zato vse edinice, ki bodo sodelovale na naši proslavi, da vsestransko pregledajo svoje telovadeče članstvo glede izvedbe vaj, obleke itd. Ker je spored določen točno po minutah, ja vsaka najmanjša zamuda težka kršitev sokolske discipline. Brate starešine prosimo, da sami vplivajo na članstvo svojega društva, da bo udeležba iz njihove edinice čim častnejša.

Telovadeče članstvo, naraščaj in deco še posebej opozarjamo, da se mora brez-pogojno udeležiti dopoldanskihkušenj. Trdno smo odločeni, da ne bomo pustili k javnemu nastopu nikogar, ki se skušenj ne bo udeležil. Telovadci, pokažite vojaško točnost in disciplino!

Le teden dni nas loči od slavnostnega dne. Napnimo vse moči, žrtvujmo vse, kajti pri otvoritvi Sokolskega doma v Zalcu naj se pokaže zlasti moč in disciplina savinjskega sokolstva, pokaže naj se, da je sokolsko članstvo vredno visokega zaupanja, ki mu ga izkazuje Nj. Vel. kralj Peter II.!

Pismo iz sokolske gozdne šole

Loke pri Mozirju, 27. julija.

Po odhodu dece, ki je taborila od 1. do 21. t. m., se je pričel resen župni prednjaški tečaj članov in višjega moškega naraščaja. Udeležilo se ga je 40 tečajnikov in sicer po dva brata iz ljubljanske, karlovške in beograjske sokolske župe, ostali pa iz celjske župe. Tečajniki se bodo izvežbali za društvene vaditelje. Poleg tega imajo tudi obrambni tečaj.

Vodja gozdne šole je br. Pahor, tečaj pa vodi savezni prednjak br. Ban in župni prednjak br. Prestor.

V programu imamo med drugim tudi, da se v torek poklonimo na grobu junaka Puncerja v Braslovčah, kjer bomo položili venec. Nadalje bodo razni pohodi za vzdržno hojo. V soboto 5. avgusta ob 20. bomo izvršili skupno z vojsko borbeni moment (napad na taborišče). Ob zaključku tečaja bo polaganje društvenih in župnih izpitov, zadnji dan pa bo skupen izlet v Logarsko dolino.

Obiske imamo bolj iz okolice, iz Celja pa pričakujemo številen poset v nedeljo 30. t. m. Skoda, da posetniki od zunaj nimajo priložnosti posedeti pri našem tabornem ognju, kjer imamo poleg resne debate tudi zelo zabaven spored.

Po hudi vročini nas je objel precejšen mraz, čemur se ne čudimo, saj smo drugi dan po deževju opazili nov sneg na bližnjih vrhovih.

V nedeljo 30. t. m. bomo imeli na sporedu zbor bližnjih sokolskih okrožij. Poskušali se bomo v tekmi v odbojki, v streljanju in kolesarjenju. Imamo razširjen delovni program, ki ga bomo z veseljem izvršili.

Vabimo Celjane, da nas obiščejo in se prepričajo o našem življenju.

Sport

* Nogometna tekma med celjskimi špeceristi in manufaktursti. V nedeljo 30. t. m. ob 17.30 se bo pričela na celjski Glaziji nogometna tekma med špeceristi in manufaktursti iz Celja pod geslom »vaga proti metru«. Tekma bo svojevrsna in zelo zabavna, zato bo gotovo privabila mnogo občinstva.

* Lep uspeh beograjske nogometne reprezentance v Celovcu. V nedeljo je gostovala okrnjena beograjska nogometna reprezentanca v Celovcu in nastopila proti najmočnejši dunajski reprezentanci. Tekma se je končala neodločeno 2:2 (polčas 2:1 za Dunaj). Glede na dejstvo, da je nastopila beograjska reprezentanca v okrnjeni postavi, je rezultat zelo lep, saj je bil vsakdo prepričan, da bo zmagala dunajska reprezentanca.

* Riko Presinger pri SK Ljubljani. Kakor je razvidno iz najnovejše številke »Vestnika LNP«, je doseđanji igrallec SK Celja g. Riko Presinger prestopil k SK Ljubljani. S to svojo odločitvijo, o kateri vodstvo SK Celja ni bilo informirano, je g. Riko Presinger napravil slabo uslugo tako svojemu klubu, kakor tudi celokupnemu slovenskemu sportu v Celju. Po vseh znakih je bilo pričakovati, da se bo g. Riko Presinger po povratku od vojakov, kjer je ves čas igral v liginem moštvu sarajevske Slavije, pri kateri se je, kakor smo imeli priliko čitati v dnevnem časopisu, izkazal kot sportnik idealist in so ga stavili za vzgled ostalim nogometašem, tak pokazal tudi sedaj in ojačil vrste matičnega SK Celja, kjer se je izvežbal v nogometu in kjer mu je bila dana možnost, da se je povzpел do sedanjih sposobnosti. Nehvaležna in nesimpatična gesta g. Rika Presingerja napram njegovemu matičnemu klubu gotovo ne bo ostala brez odmeva v celjskih sportnih krogih.

* Zvezdna kolesarska in gorska dirka v Celju. V nedeljo dopoldne je bila 17. zvezdna kolesarska dirka v Celje. Na progi Ljubljana—Celje (74 km) je prispel prvi na cilj Janez Peternel (Hermes) v času 2:22.4, na progi Maribor—Celje (60.5 km) Karel Sodec (Maraton) v času 1:57.40, na progi Slovenjgradec—Celje (51 km) Ivan Pogorelec (Mislinja) v času 1:44, na progi Kranj—Celje (80 km) Anton Brtoncl v času 2:34, na progi Celje—St. Peter—Celje (26 km) v glavni skupini Oton Jernejc (Klub slovenskih kolesarjev v Celju) v času 44.45, v juniorski skupini Franc Judec (Klub slovenskih kolesarjev v Celju) v času 44.27.4, v medklubski dirki damske skupine na progi Celje—Petrovče—Celje (11 km) pa Matilda Zupančeva (Klub slov. kolesarjev v Celju) v času 28 minut. Popoldne je priredil Klub slovenskih kolesarjev v Celju prvo medklubsko gorsko dirko na Stari grad nad Celjem na 2 km dolgi in naporni progi. Med seniorji je privozil prvi na cilj Karel Sodec (Maraton, Maribor) v času 6.07, med juniorji pa Jože Špajzer (Klub slov. kolesarjev v Celju) v času 6.53.2. Edina tekmujoča dama Berta Fritscheva

P. St.:

Pravice ni

(Samogovor)

I.

Cakaj, hudič! Nocoj ti že pokažem! Nocoj ti poplačam, ko si me tako ogoljufal pri volih, da sem jih zastonj rečil vso zimo. Nič, prav nič se ti nisem smilil, ko sem imel namesto poštenega zaslužka še izgubo. Do svojega denarja sicer res ne morem priti, pa tudi ti se ne boš veselil prigoljufanega premoženja. Ničesar nisi imel, ko si prišel v naše kraje, sedaj se pa šopiriš in šteješ med bogatine in nimaš srca za nikogar, le da grabiš in grabiš ter spravljáš njivo za njivo in travnik za travnikom pod svojo oblast. Nocoj boš že videl, kaj bo. Je še pravica, saj ni treba čakati na Boga., tudi ljudje si jo znamo sami poiskati. Boš že videl, kako se bo nocoj zasvetilo nebo...

II.

Kar strah me je; saj nisem vedel, da bo tako strašno gorelo. Postrašiti sem ga hotel, naj bo bolj usmiljen z ljudmi. Pa je gorelo vse ko smolna Komaj sem

še pobegnil, da še mene ni zgrabilo. Hvala Bogu, da ni bilo nesreče še za druge, ko je pihal tako hud veter, da je nesel ogorke kar po vsej dolini... Zdaj je že, kar je. Nič mi ni žal, si bo vsaj zapomnil hudič, kaj sme in kje se neha njegova grabežljivost. Pa koliko ljudi je prišlo gasit! Saj ga niso pomilovali, le govorili so tako, ker se ga bojijo. Kako neumno so ugibali, kako je ogenj nastal. Ko sem bil med njimi in tudi vsaj na videz gasil, sem se komaj premagoval, da se nisem na glas smejal tem neumnim ljudem, čeprav me je zeblo od razburjenja.

III.

Kar neprenehoma hodi ta hudič po pogorišču. Nič ne pusti pospraviti, da bo vse, kakor je ostalo, ko pride komisija cenit škodo. Na to niti pomislil nisem, da je ta hudič zavarovan, pa pravijo, da še prav visoko. Morda ga bodo še zaprili, ko pravijo nekateri že kar na glas pri cerkvi, da si je sam zažgal zaradi zavarovalnine. Da bi ga le zaprili, to bi bilo moje veselje! Pa res ne morejo drugače, saj je bil sredi noči že kar oblečen, ko ga je prišel hlapec klicat, da je ogenj... Hlapec bo pričal, njega

bodo pa zaprili, seveda če je še kaj pravice. Ubogega bi že, njega pa morebiti ne bodo. Ko pa ni več pravice...

IV.

Kar neverjetne stvari pripovedujejo ljudje. Pravijo, da je komisija priznala večjo odškodnino, kot je bilo vse skupaj vredno. Zaprili seveda niso tega gospoda, še plačali mu bodo. Sedaj je pogorišče že očiščeno, celó novo poslopje bodo že začeli graditi. Od vseh strani mu vozijo les, deloma celo zastonj, pa ne iz usmiljenja, le iz strahu pred njegovo hudobijo in grabežljivostjo. Zdi se mi celo, da bo dobil stavbenika iz mesta.

V.

Danes je leto, kar mu je zgorelo. Res je, še zaslužil sem pri zidanju, ko sem stregel zidarjem. In ravno danes smo obhajali zgotovitev novega poslopja. Vse lepše je, kakor je bilo prej, in vendar trdijo, da ni ničesar določil k zavarovalnici. Zastonj je bilo moje maščevanje, zastonj moj strah, zastonj moj greh, ki sem ga naložil na dušo za vse življenje, ki ga ne bom mogel upati nikomur, niti pri spovedi, v strahu, da bi se le izvedelo, kdo je zažgal.

Kadar koli grem mimo nove zgradbe, se mi zdi, da vpije vsak kamen vame, da sem jaz požigalec. Vso moč moram zbrati, da gledam poslopje tako, kot ga gledajo drugi, pa še vedno je nekaj nemir v meni, da se mi trese glas, če rečem kako besedo. Edino to je še dobro, da mi gospodar še zaupa, kakor mi ni zaupal poprej; pa saj sem vedno okoli njega in se mu hlinim, da bi ne zaslužil, da sem mu jaz požgal njegovo poslopje.

VI.

O ti nesrečni alkohol! Leta sem tiho nosil to veliko skrb s seboj, nikomur je nisem razodel, niti pri spovedi. Rajši nisem hodil k obhajilu vsa ta leta, samo da mi ni bilo treba priznati požara. Zadnjič pa sem bil pijan, ko mi je ta hudič nekaj rekel, kar me je tako razjezilo, da sem mu v lice povedal, da mu bom še enkrat zažgal, če me ne pusti pri miru. Ta hudič pa je poslal po žandarje in odpeljali so me. Zdaj preiščujem, kaj bo z menoj. Zdaj bom še kaznovan, on pa ima lepše in imenitnejše poslopje, kakor ga je imel poprej. Saj pravim, pravice ni več na svetu...

(Edinstvo, Ljubljana) je privozila na cilj v času 12.53. Delegati slovenskih kolesarskih podsavezov so na sestanku po zvezdni dirki v gostilni »Pri angelu« sklenili, da bo tekmovanje glavne skupine za banovinsko kolesarsko prvenstvo na progi Ljubljana — Maribor, tekmovanje juniorske skupine pa na progi Celje — Ljubljana. Ta sestanek je mnogo pripomogel k čim tesnejšemu sodelovanju v slovenskem kolesarskem sportu.

* **Teniško prvenstveno tekmovanje v Celju.** V sredo popoldne je bilo na teniških SK Celja v mestnem parku v Celju izločilno tekmovanje za teniško

državno prvenstvo med SK Celjem in Atletiki. V tekmovanju moških so zmagali Atletiki s 4:1. Posamezni rezultati so naslednji: Single: Skoberne (A): Goršek (C) 6:4, 4:6, 6:3. Mladi Goršek vidno napreduje. Toplak (C): Rakusch (A) 6:1, 6:1. Sigurna zmaga rutiniranega Toplaka. Fabian (A): dr. Ivić (C) 6:4, 6:3. Krell (A): Presinger (C) 4:6, 6:2, 6:1. Double: Rakusch — Skoberne (A): Goršek — Toplak (C) 6:2, 6:3. Dame Atletikov so prepustile igranje damam SK Celja par forfait 5:0. Clanci SK Celja gđc. Vlasta Sernečeva in Burgerjeva bosta igrali v drugem kolu proti Ptujcu.

v politične svrhe. Konjičani smo mirni, kar se je najbolj pokazalo ob tej priliki, ker se ni hotel teh izzivanj udeležiti nobeden pravi konjiški rojak. Kar delajo v Konjicah z izvestne strani proti političnim nasprotnikom, delajo po večini privandanci, ki so tudi krivi mnogih konjiških nesreč in političnih škandalov ter sramot, za katere mora nositi moralno odgovornost ves konjiški srez.

Omenimo še to, da je bilo za fantovski tabor v Mariboru prijavljenih nad 600 udeležencev, tabora se je pa potem udeležilo okrog 200 fantov, deklic in ostalih. Kmet si želi samo mirnega in poštenega življenja ter raznih razbremenitev, za vse drugo se ne briga mnogo.

Sadiarjem v konjiškem srezu!

Konjice, 28. julija.

V konjiškem srezu se kaže letos precej dobra sadna letina. Če ne bo kakšnih elementarnih nezgod, bo sadje dalo lep izkupiček našim sadiarjem, ki v teh težkih časih res že komaj čakajo da pridejo zopet do kakega denarja. Saj lani ni bilo sadja v srezu, tako da so ga morali nekateri kmetje še za lastno potrebo kupovati.

Ni pa dovolj, da je sadje na drevesu lepo in zdravo. V našem srezu po večini že vsak kmet posluša navodila kmetijskih strokovnjakov ter neguje in škropi sadje kolikor mu pač finančne prilike dopuščajo.

Jabolka iz konjiškega sreza so znana daleč naokrog. Pred leti, ko v južnih delih naše države ni bilo sadja, so iz konjiškega sreza izvozili v te kraje lepe količine sadja in so bili kupci izredno zadovoljni. Jabolka iz konjiškega sreza imajo posebno dober okus in ne zaostajajo za jabolki iz južne Tirolske, ki so svetovno znana.

Pisec tega članka se dobro spominja, da so pred vojno južnotirolski trgovci nakupili jabolka v konjiškem srezu, jih po predpisih vložili v zaboj, na katere so napisali naslove za razne kraje v Avstro-Ogrski in tudi za druge države ter potem vse te zaboje naložili v vagon, poslali v svoj kraj na Tirolsko tam pa posamezne zaboje zopet predali na železnico. Tako se je zgodilo, da so bila jabolka za Budimpešto ali celo za Celovec poslana iz Konjic preko Celovca na Tirolsko in šele odtod na vse strani. Tako so konjiška jabolka nadomeščala tirolska.

Vsakdo se bo čudil, da Konjičani do danes nismo pridobili tega renomeja v svetu z našimi jabolki. Lahko je odgovor: ker ne znamo ravnati z jabolki. Vsa naša sadja, dokler je na drevesu, nam ne pomaga nič, če potem, ko ga oberemo, ne pazimo na najvažnejše.

Nekaterim trgovcem in prekupcem se navadno zelo muči za zaslužek. Ti ljudje, ki jim je samo za zaslužek, a ne za blagor splošnosti, silijo kmeta, da čimprej obere jabolka in jim jih proda. Sadiar torej obere še ne docela zrelo sadje, dobil je sicer denar, prekupec pa zaslužek. Če trgovec oziroma izvoznik, ki je kupil blago od prekupeca, ni izgubil v denarju, je gotovo izgubil svojega odjemalca ter si bo zaradi tega zapomnil tisti kraj, kjer je kupil slaba jabolka, in se ga bo izogibal.

Prezgodaj obrano sadje ni trpežno. Če med vožnjo v vagonu začne gniti, postane neokusno in nerabno ter je tudi mnogo lažje od zrelega sadja. Zato se sadiarji držite termina za obiranje sadja, ki vam ga določajo strokovnjaki!

Zrelo sadje je večje in težje od nezrelega. Obiraj lepo oprežno z roko ali z obiralnikom. Oberi vsa jabolka na drevesu, ki so zdrava. Kupcu prodaj samo najlepše sadje, slabše komade pa spravi za dom. Obrano sadje odlagaj v zato z žaklino obšite košare. Pri prevažanju sadja se poslužite zopet v te svrhe pripravljenih s slamo obloženih voz. Sadije vozi počasi, da se ne obtolče. Jabolka ne smeš nikoli presipavati. Preden jabolka prodaš, vprašaj za svet kmetijske strokovnjaka ali pa kmetijske ustanove, ki jih imaš dovolj v srezu. Posebno bodi oprezen pri ceni. Vprašaj za cenó prej pri kmetijski družbi, ki tudi izvažja jabolka in katere cilj je, da cene jabolk regulira in prepreči razne zlorabe prekupcev.

Kmetovalci, še nekaj, kar je letos posebne važnosti!

Letos smo pridelali mnogo manj žita

nego lani. Na svetovnem trgu se je cena žitu znatno znižala, samo pri nas je ostala stara cena odnosno se je celo še zvišala. Slovenci moramo uvažati velike količine žita iz bogatih krajev naše države. Lahko pa te količine sami nekaj znižamo. Vzemimo si za parolo: »Manj kruha — več sadja!« Otroku in tudi odraslemu daj poleg kruha tudi sadje. Jabolka, ki so obrana in niso za trgovino še enkrat preberi, najboljša spravi v klet za zimo, slabše komade pa posuš. Sušite sadje! Suho sadje je zdravo in redilno. Sadje nam nadomešča pol kruha. Posebno v sedanjih časih vam priporočamo, da sušite sadje! Stiskajte samo tisto sadje, ki ni sposobno za sušenje ali trgovino. Tudi za sušenje mora biti sadje obrano, ker obtolčeno sadje ni sposobno za sušenje.

Če se bomo držali teh navodil, bomo dvignili renome našega sadja, zahtevali bomo lahko boljše cene za naše sadje in bomo imeli vedno dovolj kupcev. Za dobro blago nikoli ne manjka kupcev. Kar se tiče navodil za sušenje in spravljanje sadja za domačo rabo, pa bomo imeli za zimo dober nadomestek za kruh ter redilno in zdravo hrano za naše otroke.

Tudi za sadjevec priporočamo, da vzamete samo zdravo in čisto sadje za stiskanje. Zelenega sadja ne stiskaj, prav tako tudi ne gnilega. Gnilebo obreži in zavrz! oziroma porabi za svinje ali žganjekuho. Zelo priporočljivo je, da jabolka pred stiskanjem operemo. Glavno pri sadjevcu je čistoča, ker da čisto in zdravo sadje tudi zdrav, trpežen in dober sadjevec.

k **Izlet v konjiški srez.** V Ljubljani odnosno na Viču se je osnoval odbor za prireditve izleta v konjiški srez. Namen tega izleta je spoznavanje lepih krajev in njihovega prebivalstva ter ustvarjanje medsebojnih zvez. Odbor je stopil v stik z vsemi srezi v banovini oziroma z vplivnimi ljudmi v srezi. Po dosedanjih podatkih bodo na tem izletu zastopani vsi srezi po svojih odposlancih. Konjičani se veselimo izletnikov in jim vsem iskreno kličemo: Dobro došli v konjiškem srezu! ter jim želimo lepo in veselo bivanje med nami. Ta izlet bo po izjavi prirediteljev ob vsakem vremenu. Odbor za sprejem teh izletnikov v Konjicah prosi prebivalstvo konjiškega sreza, da se sprejema zanesljivo udeleži. Priobčujemo posebno vabilo tega odbora. Sprejem bo v nedeljo 30. t. m. ob 9. dopoldne pri gostilni Sorman v Konjicah.

k **Odbor za sprejem izletnikov v konjiškem srezu** zaključuje priprave, da bodo izletniki dostojno sprejeti in da bodo odnesli lepe spomine iz konjiškega sreza. Vsi brez razlike političnega prepričanja pozdravljajo to zamisel in želijo, da bi izletniki prebili res lepe urice med nami. Vsi se zavedamo, da bo srez s tem izletom, ki se ga bodo udeležili vsi sloji iz vseh srezov naše ožje domovine, pridobil v gospodarskem in tudi nacionalnem pogledu. Vse izletnike kakor tudi domačine pa prosimo, da se zberejo v nedeljo 30. t. m. pred 9. dopoldne pred gostilno g. Gustava Sorman v Konjicah, kjer bo uradni sprejem gostov. Izletnikom želimo udobno bivanje med nami in jim kličemo: »Dobro nam došli, mili gostje!« Vse tiste, ki se še niso odločili, da pridejo med nas, vabimo, da se tega izleta udeleže. Prometne zveze so na vse strani ugodne. Kdor ima svoje vozilo, pa naj z njim prihti k nam.

k **Zborovanje naprednih ljudi v Konjicah.** Vse prijatelje vabimo, da se zanesljivo udeležijo zborovanja nacionalistov, ki bo v nedeljo 30. t. m. v Konjicah. Na tem zborovanju bodo poročali zastopniki kmetov, delavcev, obrtnikov itd. Razpravljalo se bo o važnih zadevah, ki se tičejo nas vseh. Tudi pojasnila o invalidskem, dobrovoljskem in agrarnem zakonu boste dobili. Zato še posebej opozarjamo invalide in koroške borce na to zborovanje, prav tako tudi vse napredne delavce. Torej v nedeljo ob 10. dop. v Narodni dom v Konjicah!

Vojnik

v **Zivinski in kramarski sejem na Porcijunkulo v Vojniku.** Na Porcijunkulo, v sredo 2. avgusta bo v Vojniku živinski in kramarski sejem, na katerega vabimo kupce in prodajalce,

Iz naših krajev

Konjice Prebivalcem konjiškega sreza!

Konjice, 28. julija.

Dne 29. in 30. t. m. bo prispelo v konjiški srez večje število izletnikov iz Ljubljane in vseh srezov dravske banovine.

Ta izlet je za konjiški srez velike važnosti. Izletniki bodo spoznali naše lepe kraje, prijaznost, gostoljubnost in poštenost našega človeka ter splošne nacionalne, socialne in gospodarske razmere, v katerih živimo. Med njimi in domačini se bodo navezala poznanstva trajne vrednosti. Vsekakor bo srez pridobil v vsakem oziru.

Zato prosimo vse prebivalstvo konjiškega sreza, da ob tej priliki pokaže svojo nacionalno zavednost in domačinsko gostoljubnost s tem, da se polnoštevilno udeleži sprejema gostov.

Program bo naslednji:

V soboto 29. t. m. se bodo pripeljali gostje ob 20. v Vitanje, v nedeljo 30. t. m. bodo ob 6. zjutraj v Stranica, ob 7. v Zrečah, ob 9. pa se bodo vsi zbrali v Konjicah pri Sormanu. Tukaj jih bomo domačini najštevilnejše sprejeli in pozdravili. Ob 15. bodo prispeli izletniki v Oplotnico, ob 17. pa v Loče.

Vse domačine, staro in mlado, žene in moške torej prosimo, da na vsej poti gostoljubno sprejmejo izletnike in da pridejo v čim večjem številu k pozdravu, ki jim ga bomo priredili v nedeljo 30. t. m. ob 9. dopoldne pri Sormanu v Konjicah.

Odbor za sprejem izletnikov.

Zborovanje JNS in OJNS v Konjicah

Jugoslovenska nacionalna stranka in njena mladinska organizacija bosta priredili v nedeljo 30. t. m. ob 10. dopoldne zborovanje na vrtu Narodnega doma v Konjicah.

Na zborovanju bodo poročali člani vodstva Jugoslovenske nacionalne stranke, odposlanci banovinskega odbora njene mladinske organizacije in predstavniki kmečkega, delavskega in obrtniškega stanu. Obravnavala se bodo vsa najvažnejša nacionalna, politična, kulturna, socialna in gospodarska vprašanja, ki se neposredno tičejo tudi konjiškega sreza.

Zaradi važnosti zborovanja vabimo nanj vse, ki se zanimajo za pereča vprašanja našega časa in ki hočejo slišati odkrito, pošteno in možato besedo.

Vsak somišljenik naj pripelje s seboj čim več svojih prijateljev in znancev.

Banovinski odbor OJNS — Ljubljana
Sreski odbor OJNS — Konjice

Kongres Slovenske dijaške zveze v Konjicah

Konjice, 28. julija.

V našem lepem trgu je bil pretekli teden nekak kongres »Slovenske dijaške zveze«. Prve tri dni je bilo v Konjicah nad 150 deklic. Ko so te odšle, je pa prišlo okrog 220 dečkov. Vsaka skupina je ostala tri dni v Konjicah. Po napovedi merodajnih naj bi imela ta prireditev verski in nacionalni značaj, zato so tudi na vseh hišah v Konjicah vseh šest dni plapolale državne zastave. Tudi na Narodnem domu, ki ga ima v najemu konjiško Sokolsko društvo, so razobesili zastavo.

Za prehrano te mladine so skrbeli vsi gostilničarji v Konjicah (tudi Na-

rodni dom), izvzemši gostilno Filipič, kjer ima Kulturbund svoje prostore in kamor tako radi zahajajo funkcionarji JRZ v Konjicah. Teh mladinskih praznikov se je udeležilo več visokih gospodov.

Mladina se je v Konjicah prav lepo vedla, posebno še deklice. Zgodilo se je pa tudi nekaj neljubih incidentov. Neka večera se je zbralo okrog 30 do 40 konjiških mladeničev pred šolo, kjer so te slovenske deklice prenočevale, in so v spremstvu dobrega harmonikarja zapeli nekaj lepih narodnih pesmi. Deklice so bile vse navdušene za lepo petje in godbo. Po poti od graščinske kleti pa je prišla med tem večja skupina mož in deklet, ki so bili prav dobre volje. Med njimi so bili konjiški duhovni (gg. nadžupnik in kaplan), nadalje g. sodnik, občinski pisar, brivec, menda tudi organist, cerkovnik itd. Ko so deklice, ki so bile v tej družbi slišale ubrano petje konjiških mladeničev, so hotele zapustiti družbo starejših gospodov in se pridružiti mladim pevcem. To pa gospodom ni bilo prav in so dekleta s silo spravili v stanovanje. Med tem so tudi poslali po orožnike, ki naj bi menda fante aretirali. K sreči pa to ni bilo potrebno, kar je treba pripisati razumnosti nekaterih ljudi.

Čudno je, da gospod, ki mu ni dovolj, da ne da mrtvim miru, po 9. zvečer preganja fante, ker pojejo lepe slovenske pesmi. O tem bi se dalo mnogo pisati, a zaenkrat naj bo to dovolj, ker bi se morda razburjali starši teh deklic, ki so se udeležile kongresa v Konjicah.

Glede mladeničev moramo priznati, da so prvi dan napravili lep vtis na Konjičane. Na žalost se je pa drugi dan že začelo izzivanje. Prvi, ki je izzival, je bil nek akademik, ki je oklofutal sokolskega naraščajnika, ker ga je ta pozdravil s sokolskim »Zdravo!« in ker si je upal odgovoriti, da zato pozdravlja z »Zdravo!« ker je Sokolič. Na kopališču so zopet starejši dečki iz te skupine zmerjali nekega agilnega mladega Sokola s »sokolsko svinjo«. Največ mladeničev srednješolcev in učiteljsčnikov je bilo v starosti 14 do 18 let. Torej ravno prav, nekaj so se pa le naučili v Konjicah od svojih organizatorjev in starejših kolegov: izzivati, zmerjati in napadati politične nasprotnike. Lepa vzgoja!

Zadnje večere, lasti v soboto zvečer ste slišali dolgo v noč prepevanje in vptije te mladine. Peli so po večini iz zivalne pesmi ter vzklikali svojim političnim voditeljem in njihovi stranki, samo to pot so pozabili na predsednika stranke, menda vendar ne zato, ker ni več njihov vodja Milan, ki je bil nekdaš med konjiškimi pristaši v velikih časteh. Ne vemo ali je spadalo tudi posedanje po kavarni in gostilnah ter razgrajanje po trgu k temu mladinskemu kongresu.

V nedeljo popoldne so javno izzivali vsakogar, ki ni somišljenik. Vpitja in izzivanja ni bilo ne konca ne kraja. Hoteli so menda pokazati, česa so se naučili v treh dneh.

Pripominjamo še, da je mladina nosila ves čas svojega bivanja v Konjicah na prsih trak s slovensko trobojniko z napisom »Slov. dijaška zveza dne...« itd. Tudi slovenska zastava je plapolala pred Katoliškim domom.

Konjičani, ki so miroljubni in tudi gostoljubni, iskreno pozdravljajo vsakega tujca, ki pride v njihov lepi letovišni kraj, obsojajo pa vsako izzivanje in kar pomilujejo to »katoliško mladino«, ki so jo izbrali izvestni ljudje

Žalec

Otvoritev sokolskega doma v Žalcu

Žalec, 28. julija.

Prelepa Savinjska dolina! V njenem gornjem delu naše trdne gore, bistrí potoki, širni gozdovi — letoviščarski raj! V njenem spodnjem delu prostrana ravnina, sočni travniki, rodovitna polja, obsežni nasadi hmelja — veliko narodno bogastvo! In v tej prelesti ni dolini se nizajo lepa naselja, nizajo se prelepi savinjski trgi. V spodnjem delu Savinjske doline kraljuje med njimi starodavni Žalec. Trg je, a kdo izmed Slovencev ga ne pozna! Znan je preko meja Slovenije, znan preko meja Jugoslavije.

Žalec, stari borec za narodne pravice, Žalec, zibelka savinjskega slovenskega nacionalizma, Žalec, nacionalna trdnjava v času nemškega gospodstva, Žalec, opora jugoslovenstva!

Žalec, pozorišče važnih zgodovinskih dogodkov, vir savinjskega blagostanja, začetek in središče savinjskega hmeljarstva.

Koliko prelepih dni slovenstva, jugoslovenstva in slovanstva je že doživel naš trg! Tabori, zbori, narodne manifestacije, proslave... A v nedeljo 6. avgusta bo proslavljal Žalec dan, s katerim bi se težko kosali vsi dosedanja slavnostni dnevi. Žalec bo odpravljal svoj Sokolski dom!

Staro je sokolstvo v Žalcu. Datira iz onih dni, ko je udarjal po naših hrbitih nemški bič. Le redka so sokolska društva, ki morejo trditi, da so že v tistih časih mislili na svoj lasten dom. Žalec je med njimi. Dolga je sicer pot od zamisli do otvoritve. Danes Sokolski dom stoji! Dom prelep, najlepše svetišče sokolske ideje.

Ta dom bo pač krasen dar prvemu med Sokoli, Nj. Vel. kralju Petru II. za njegov 17. rojstni dan.

Bratje in sestre! Vabi vas od blizu in daleč naš lep dom, vabi vas Sokolsko društvo Žalec, vabi vas prebivalstvo trga Žalca, da se udeležite otvoritve dne 6. avgusta.

Spored: Ob 8. zjutraj vaje vseh oddelkov, ob 11. razvitje naraščajkega prapora, popoldne otvoritev Sokolskega doma in javen nastop.

Braslovče

Braslovški paberki

Braslovče, 28. julija.

Gospod urednik, naj astn tudi jaz nekaj povem o naših hmeljarjih, pa o naši roži. To je pač astn takole, kar mi, astn, že dolgo leži na srcu ali pa pri njem. Veliko jih že astn komaj čaka, da bomo dobili dosti denarja v jeseni od onih, ki so morali k nam pribežati, pa si bodo tu z našimi denarci opomogli. Astn takrat, ko pa hmelj pridelujemo, jih je pa kaj malo, da bi se astn spomnili, da delamo mi vse le na gospodarski podlagi. Sem bil astn zadnjič pri živinorejcu, ki se je bahal s svojo lepo živino in mi dajal nauke. Pa sem si mislil, bom pa le pogledal, če res tako znaš, kakor govoriš, in če imaš res vse tako v redu. Astn, pa sem šel! Pa je bilo astn vse to res! Vzorni hlevi, krasna živina, gnojne jame, silos itd. Pa sem ga astn vprašal:

»Kako pa to ravnate, oče dragi?»

»Vse na gospodarski le podlagi«, mi veli. Pa sem sklenil, da bom tudi sam tako ravnal. Astn, ta gospodar je pač imel pravico, da mi je dajal nauke. Kaj pravico? Dolžnost! »Kaj pa sinko, bo šel v mestne šole«, sem ga vprašal, »ko ste tako bogati?« Astn, kaj mi je povedal? »Nič«, je rekel »v gospodarsko šolo bo šel, pa bo potem na isti podlagi gospodaril naprej!« Pa sem si astn mislil, tak gospodar pa res mora biti najmanj predsednik živinorejske zadruge, ker imajo vsa društva najboljšje gospodarje za predsednike. Predsednik »Rejcev malih živali« ima astn cel zoološki vrt od kun belic in zlatič in črnic preko zajcev, gosi in rac in ne vem kaj še vse. Ali ima astn tudi medveda, pa res ne vem. Pa bi ga moral imeti, drugače ni to gospodarsko. Pa predsednik čebelarjev ima najlepši čebelnjak, največ panjev menda, astn pa ne vem koliko. In ker ima v gospodarstvu pri čebelah največ zaslug, so ga astn postavili za

predsednika. Da, to je pravica! Tako delajo povsod! Ni izjeme! Predsednik hmeljarjev mora biti najboljši hmeljar, da včasih ljudi pouči, predsednik sadjarjev najboljši sadjar, predsednik gostilničarjev najboljši krčmar, predsednik bojevnikov najhrabrejši vojak, predsednik šahistov najmanjkrat matiran, predsednik motokluba z največkrat razbitim nosom, predsednik gasilcev — nastarejši fant (če ga četa ima) itd., saj kdo med nami, ki že imamo precej križev, pa še ni bil predsednik? Kdor še res ni bil, ta ni za naše gospodarstvo še ničesar storil. Ali joj, nekaj nas čaka! Zakon, ki bo ocenil zasluge naših funkcionarjev! Pri vsakem predsedniku gospodarskega društva se bo strogo ocenilo, ali je vzoren gospodar panoge, ki jo zastopa: Hmeljarski predsednik — najlepši hmelj, sušilnica, gnojšče, živina! Sadjarski predsednik — najlepše in polno sadje, pristen jabolčnik! Gostilničarski predsednik — med vinom kemično čista voda, oštarija polna gostov! Šahovski predsednik — v matchu na prvem mestu, vse šahovske revije, figure brez prahu! Gasilski predsednik — čist kraj itd.

Jaz astn lahko mirno čakam pregleda, saj so me brez glasovanja izvolili in mi zaupali, da naši važni gospodarski panogi zasigram najvišje cene. Kdor ima pa kosmato vest, naj si jo očisti in koraka za mano v srečo in blagor vseh članov »mojega« društva. Astn, na delo!

b Sokolske vesti. Naši Sokoli so se udeležili s praporom IX. zleta bolgarskih Junakov v Sofiji, ki je bil od 8. do 12. julija. Naše društvo je zastopala 8-članska deputacija. Z novimi vtisi in novim navdušenjem so se naši bratje in sestre vrnili 14. t. m. v svojo domovino. Celjsko narodno občinstvo jim je pripravilo na celjski postaji lep sprejem.

Tudi na zlet Sokolske župe Sušak-Reka, ki je bil 15. in 16. t. m. na Sušaku, so pohiteli naši Sokoli. Naše društvo je bilo zastopano po deputaciji članov, članic in moškega naraščaja. Tudi s tega zleta so se naši bratje in sestre vrnili s polnim zadovoljstvom in navdušenjem za sokolske ideale.

b Poklonitev sokolske gozdne šole na Puncerjevem grobu. V Lokah pri Mozirju je že drugo leto sokolska gozdna šola, ki jo prireja celjska sokolska župa v prijaznem gozdičku pod šotori. Tudi letos bodo priredili tečajniki skupen izlet v Braslovče, kjer bodo obiskali svoje brate Sokole. Ta izlet bo v ponedeljek 31. t. m. Gozdna šola se bo poklonila na grobu našega koroškega junaka in vzornika Srečka Puncerja ter položila venec na njegov grob. Spominjski govor bo imel eden izmed tečajnikov sokolske gozdne šole. Brate in sestre braslovškega Sokola vabimo, da se udeležijo te pietetne poklonitve, ki bo ob 10. dopoldne na braslovškem pokopališču.

Šoštani

š Udruženje za podpiranje siromašnih pacientov v državnem zdravilišču Topolšici bo priredilo v nedeljo 13. avgusta tombolo na senčnatem vrtu drž. zdravilišča Topolšice. Celotni čisti dobiček te prireditve je določen za podporo siromašnim pacientom. Dobitki so vredni 11.000 din. Po tomboli bo vrtna veselica.

Laško

1 Dopisi »Nove dobe« so res zadeli v živo. Dva vodilna gospoda v Laškem sta dobila hud živčni napad zaradi zadnjih dopisov v »Novi dobi« in očitata dopisnikom, da so brezobzirni v napadih in nimajo nobene srčne omike. Mi jih danes vprašamo, kdo je leta 1936. mislil na kako srčno omiko v znani volilni pisarni s celim štabom volilnih agitatorjev proti dr. Rošu? Če ostanek blata iz leta 1936. frči okoli prizadetih, so današnji mogotci sami krivi, kajti po njihovih takratnih naukih se po svoje ravna tudi dopisniki »Nove dobe«, ki so po njihovih metodah napravili izpit z odličnim uspehom. Zaradi tega bi morali biti sedanja voditelji tudi toliko obzirni, da bi potrpežljivo sprejeli milo za drago... Oni so dr. Rošu marsikaj očitali, a sami delajo v vsem občinskem gospodarstvu pravi »salto mortale« s kakim razbitim »Kamenitom«. Da jim taka resnična dejstva ne gredo

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

izvršuje vsa tiskarska dela po zmernih cenah

v račun, prav radi verjamemo, ker smo morali mi leta 1936. marsikaj prenesti, pa kljub temu nismo klonili in tudi nikdar ne bomo.

1 Kaj ugotavljajo naši občani. Da so naši občinski očetje že zamudili nakup graščine, ker je grof Vätter sploh ne proda več. Tako so imeli dopisniki »Nove dobe« in »Delavske politike« res prav, da bo najbrž prepozno z nakupom graščine, če se občinska uprava ne bo pravočasno pobrigala za to stvar. Tako bodo laški davkoplačevalci še kar naprej plačevali visoke najemnine, ki bodo romale preko meje, namesto da bi ta denar ostal v Laškem in bi poleg tega imela občina lastno uradniško stavbo. Nadalje ugotavljajo, da v Laškem zadnje čase silno cvete denuncianstvo; da pri regulaciji Zikovce prihajajo v poštev kmečki posestniki, ne pa naši brezposelni delavci, ki dan na dan posejajo na tako zvani »horzi dela« pri trafiki g. Prinčiča; da starograjsko zidovje še kar naprej razpada kljub postavitvi za ohranitev starih spomenikov; da tudi kaka notica »Nove dobe« pripomore k pravilnemu upoštevanju mestnega regulacijskega načrta, o čemer smo se pričeli v ulici »Na Tabor«; da kljub izjavi, da ga ne zanimajo posvetna vprašanja, vendarle kak kaplan tu pa tam nadzira pokritje Zikovce; da neki trgovec že misli na lokalno preselitev trgovine; da neki poslovodja ponuja nekega bivšemu trgovcu 60.000 din za odkup njegove trgovine in da neki vrhovni politični general ponuja istemu bivšemu trgovcu za vse njegovo posestvo preko 200.000 din; da prosvetarji sami med seboj raziskujejo, kam je šel neki društveni denar; da katoliški filozofi tudi čitajo literarna dela, ki jih je rimsko katoliška stolica dala na indeks, in da se bojijo javno hoditi z onimi prijatelji, s katerimi so leta 1936. agitirali po katoliških načelih, hoteč na ta način priti do sigurne namestitve.

1 »Nova doba« je Laščanom res všeč. Nekaterim Laščanom zelo ugaja »Nova doba« zaradi tega, ker izhaja v petek, ko nimajo na mizah nič mesa, a jim »Nova doba« zvečer prinese nekaj mastnih ocvirkov, da jim tako post ne dela posebnih preglavic. Dober tek, Laščani, tudi čistokrvni, ki v petek sploh ne jeste mesa...

1 Nečuvno postopanje občinske uprave v Laškem. Občinska uprava v Laškem je 25. t. m. vročila občinskemu nočnemu čuvaju Antonu Blagatinšku naslednji pismeni poziv: »Občina Laško, šte. 2039.-I.-39. Laško, dne 25. julija 1939. G. Blagatinšek Anton, občinski nočni čuvaj, Laško. Naročam Vam, da do 1. avgusta 1939 zapustite stanovanjske prostore v občinski hiši v Laškem šte. 122 in se naselite v občinsko hišo v Laškem šte. 88. Tam sta Vam in Vaši družini na razpolago 2 sobi s pritliklinami. Preselitev je v odrejenem roku sigurno izvršiti. Predsednik občine: K. Hrastnik.« — Prizadeti je v občinski službi že blizu 16 let, ima 5-člansko družino in samo 800 din mesečne plače. V sedanjem stanovanju ima kuhinjo, sobo, jedilno shrambo, pralnico in še prostoren hodnik za več predmetov, kar za 5-člansko družino res zadostja. Njegova žena je primorana baviti se s pranjem perila privatnim strankam za skromni mesečni donos 100 do 150 din, ker bi družina s samim nezadostnim moževim zaslužkom ne mogla živeti. Ker ima v tem stanovanju pralnico in prostorno dvorišče za sušenje perila, ji je s tem ta skromni dohodek omogočen. V stanovanju šte. 88. pa ji to ne bi bilo več mogoče; tam tudi nima družina na razpolago nikakega štečilnika, ne elektrike, nobenih pritliklin (čeprav jih občinski poziv naveda), nobene drvarnice, ne dvorišča, ne pralnice, a stanovanje sestoji samo iz 1 sobe in kuhinje minimalne velikosti, kar je za 5-člansko družino seveda premalo. Poleg tega je bil Blagatinšek še oskrbnik šolskega muzeja in to že nad 10 let. V službi je bil vedno korekten in se ni

nikoli spuščal v politiko. Nikakor ne more razumeti, kaj je napotilo sedanje občinske gospodarje k njihovem ukrepu. Njegovo stanovanje hočejo oddati upravitelju šolskega vrta Kolšku, ki se baje namerava poročiti. Mnenja smo, da bi dva novoporočenca lažje shajala v malem stanovanju bivše marijagraške občine, kakor pa revna 5-članska družina. Sam Blagatinšek izjavlja, da pričakuje od vseh Laščanov lastnoročne podpise, da se ta nesocialna namera anulira. Čemu tirati bedno družino v še večje življenjske nepravilnosti? Hkrati apeliramo na sresko načelstvo, da ta odlok občinske uprave razveljavi in pusti status quo. Zanimivo pri vsem tem pa je, da o odgovedi nič ne vesta ne podžupan D. in ne upravitelj šolskega vrta K. Na odloku je podpisan samo župan Hrastnik, a ni bilo nikdar zadevnega sklepa občinskega odbora za ta odlok, zaradi česar pričakujemo od pristojnih činiteljev, da ga bodo takoj razveljavili.

1 Krvavi dogodki v vasi Zikovci nad Laškem. »Nova doba« z dne 21. julija je poročala o izkoriščanju v neki vasi pri Laškem. V navedeni vasi biva neki W. I. z ženo in teto. Ta je prodala nekemu posestniku S. svoje posestvo za 50.000 din. Posestnik pa si je nato od nje izposodil 5.000 din za nakup volov, a ji je vrnil samo 500 din, češ: »Ostalo bo za Vaš pogreb in za maše«. Dne 25. julija je ona zahtevala povračilo 45.000 din, a brez uspeha. Posređoval je tudi njen nečak W. I. s svojo ženo, razjarjeni S. pa je navalil na vse tri s kolom in jih občutno poškodoval. Iskati so morali zdravniško pomoč. W. I. zaradi tega tudi ni mogel v službo v laški pivovarni. Omenjeni S. še tudi ni plačal 28.000 din za odkup posestva od prejšnje posestnice, nad katero se je S. prav tako znesel s kolom. Od kdaj poravnava strogo katoliški možje račune s kolom, nam ni znano. Ali je to morda sad pravilne vzgoje iz okolice laške kaplanije, bi mi še prav posebno radi vedeli. Sicer bo o vsem tem spregovorilo sodišče po ugotovitvah naših orožnikov.

1 Zakon o loterijah in tombolah. V »Službenih novinah« z dne 20. t. m. je bil objavljen nov pravilnik o privatnih loterijah, tombolah in srečolovih. Vsako dovoljenje bo izdalo odslej ministrstvo za kmetijstvo. Prošnji bo treba priložiti en izvod pravil prirejalne organizacije, načrt loterije, podatke o številu in cenah srečk, o številu in tržni vrednosti dobitkov ter o dnevu in prostoru žrebanja pod strogo kontrolo državne razredne loterije. Mi se s tem pravilnikom strinjamo, ker bomo na ta način točno obveščeni o prodanih srečkah, o številu in o vrednosti dobitkov. Glavno korist od tega bodo pa imeli naši prosvetarji, ker jim ne bo treba prisilno raziskovati, kam je šel društveni denar, kako je z dobitki ter s prodanimi in preostalimi srečkami. Potrebovali bi še več sličnih pravilnikov, da bi z njimi izčistili marsikak lokalni Avgijev hlev...

1 Se enkrat nesnaga v drevoredu poleg gostilne Majcen. Že trikrat je bilo v časopisju govora o odstranitvi nesnage v omenjenem drevoredu, a brez uspeha. Pod tem drevoredom imajo stanovalci bližnjih hiš v Savinji kopalni bazen in morajo vedno čez nesnago, ki se v polletni vročini razkroja z neznosnim smradom, hoditi pa morajo še po steklovinu, ki je razmetana po vsem prostoru. Ker se je občinska uprava pokazala velikodušno v pogledu čiščenja ulic, smemo upati tudi na odstranitev tega duhtečega smetišča ob sprehajalni poti letoviščarjev in kopalcev, sicer bomo primorani prositi za pomoč sresko načelstvo.

1 Prošnja rudniku Huda jama pri Laškem. Apeliramo na rudnik, da bi spuščal zaradi kopalne sezone premogovno usedlino v strugo Savinje šele v nočnem času in to od 10. zvečer pa kvečjemu do 6. zjutraj.

1 Napredni in nacionalni javnosti laškega okraja. Opozarjamo somišljenike na ponedeljsko izdajo »Jutra«, ki bo iz-

šla 7. avgusta. Ta izdaja bo predvsem posvečena gospodarskim, nacionalnim, socialnim in kulturnim prilikam našega okraja ter bo imela bogato in zanimivo vsebino. To številko bodo kolportirali po Laškem in okolici, vendar pa je naša dolžnost, da podpiramo nam naklonjeno časopisje tudi s tem, da si ga naročamo. Zato prosimo, da se v čim večjem številu prijavite kot stalni naročniki ponedeljske izdaje »Jutra«.

1. Misteriozna kriminalna afeta, ki se odigrava pred ozadjem državljanske vojne v Spaniji, tvori snov za vefilm »Dve fronti«. Igralci: Loretta Young, Don Ameche. V filmu nastopa Bora Minjević s svojimi harmonikarji. Film bo predvajan v kinu Laško v soboto 29. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 30. t. m. ob 17. in ob 20.30. Tednik. Oglejte si!

1. Pozor! V torek 1., sredo 2. in četrtek 3. avgusta ob 20.30 si vsi oglejte prekrasno filmsko delo češke produkcije, najlepši film te sezone »Križ ob potoku« po znamenitem romanu Karoline Svetle! Glavno vlogo igra slavna Jiřina Stepićková. Režija: Miroslav Jareš. Film je zajet globoko iz življenja in Vam bo ostal v neizbrisnem spominu. Ugodne železniške zveze iz Rimskih toplic in z Zidanega mosta.

Hrastnik Na naslov poštne direkcije

Hrastnik, 26. julija.

V naši, nekaj kilometrov dolgi dolini imamo poštni urad na železniški postaji, t. j. ob vhodu v dolino. Raznašanje pošte opravljata dva poštna sla, izmed katerih ima zlasti oni, ki raznaša v gornji del doline, precejšnjo pot. Toda dostava pošte bi zaradi vestnosti poštne osebe še nekako funkcionirala. Največje težave pa so z denarjem in paketi, ki jih ima prebivalstvo za odpremo. Te vrste pošiljke se množe iz leta v leto. Zaradi velike oddaljenosti poštne urada pa ljudje zbirajo te vrste pošiljk in stremijo za tem, da naenkrat več odnesejo na pošto. Razumljivo je, da je urad potem preobložen in da je treba čakati. Če računamo skoraj tričetrt ure hoda do pošte, prav toliko nazaj in čakanje na pošti, dobimo 2 uri, ki sta potrebni, da Hrastničan od rudnika preda na pošto n. pr. naročnino za »Novo dobo«. Seveda se poslužujemo tudi ustrežljivosti našega avtopodjetnika ali pismonoše in ju naprošamo, da nam preda kako pošiljko. Toda s tem zadeva še ni rešena.

Dejstvo je, da poštna služba v Hrastniku ne ustreza več današnjim razmeram in da je treba resno misliti na to, da se uredi na sličen način kakor v Trbovljah, t. j., da se pri rudniku ustanovi poštni urad za gornji del doline. Mislimo, da kraj s približno 5000 prebivalci zasluži tak sodoben ukrep.

Prosimo pristojne činitelje, da bi to splošno željo prebivalstva — ne glede na mnenje steklarske in kemične industrije — vzeli resno v pretres in storili vse, da se bo ta davna želja Hrastničanov iz gornjega dela doline uresničila.

h Plavalna tekma je bila v nedeljo popoldne v bazenu protituberkulozne lige v Hrastniku med tukajšnjim Sokolom in SK Hrastnikom. Sokol je dosegel 31, SK Hrastnik pa 11 točk. Tekmi je prisostvovalo mnogo občinstva.

Zanimivosti

Premoženje dr. Milana Stojadinovića

»Hrvatski dnevnik« poroča, da se je dr. Milan Stojadinović v dobi njegovega režima v treh letih in pol posrečilo povečati svoje premoženje za več kot 500 milijonov dinarjev.

Častni predsednik

Zagrebska »Nova riječ« objavlja vest iz Beograda, da bodo dr. Milana Stojadinovića, predsednika beogradske borze, izvolili za častnega predsednika Srbskega kulturnega kluba.

Meblovano sobo (tudi dve) garantirano znažno, eventualno s popolno oskrbo (dietična hrana), oddam. Naslov v upravi lista.

JOSIP BENKO

tovarna mesnih izdelkov

• v Murski Soboti •

PODRUŽNICA V CELJU

Kralja Petra c. 13 in Glavni trg 8

Telefon 183 in 283

priporoč

svojo izbrano in bogato zalogo svežega in prekajenega mesa ter vse vrste delikates, mesnih in ribjih konzerv Naročila dostavljamo tudi na dom Obiščite naše moderne, vzorno higijensko urejene obratne prostore! Postrežba točna in solidna

Jos. Benko

Murska Sobota — Celje

Lesostrugarii!

Na Celjski razstavi (od 29. julija do 6. avgusta) si oglejte v pritličju razstavnega objekta

STRUGALNI STROJ

izdelek strojnega podjetja

KLEPEJ & KOPAČ, LAŠKO

Zakaj je pobegnil?

Berlinski »Angriff« poroča, da je neki Anglež z imenom W. Wicks zaradi židovskega terorja pobegnil iz Anglije v Nemčijo.

VSE CENJ. DOPISNIKE

prosimo, da bi nam pošiljali dopise vsak teden že do srede, nujnejše pa do četrtega dopoldne. V petek zjutraj sprejemamo samo najnujnejše, kratke dopise.

Uredništvo.

DRAŽBENI OKLIC

Na prostovoljni javni dražbi se bo na prošnjo dedičev umrlega Tratnika Ignaca iz Vojnika - okolice št. 96 prodala

v sredo 9. avg. 1939 ob 9. dop.

v pisarni dr. Stojana Ivana, javnega notarja v Celju, hiša št. 96 v Vojniku - okolici s pripadajočim zemljiščem števil. 324 kat. obč. Škofja vas.

Izključna cena din 15.400,-, vadij din 2000,-. Polovico kupnine bo treba položiti takoj, drugo polovico v 30 dneh po dražbi.

Morebitna vknjižena bremena ostanejo nedotaknjena.

Celje, 18. julija 1939.

Dr. STOJAN IVAN, notar kot sod. komisar.

Oglašujte!

8. Obiščite MARIBORSKI TEDEN

od 5. do 13. avgusta 1939

Polovična voznina na železnicah od 1. do 17. avgusta 1939
VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVija
Industrija - Trgovina - Obrt - Kmetijstvo - Velika tekstilna razstava - Tujskoprometna razstava - Gostinstvo - Vinska pokušnja - Razstava narodnih vezenin - Narodopisne razstave - Jubilejna gledališka razstava - Skavtska razstava - Razstava malih živali - Številne specialne razstave - Koncertne in gledališke prireditve - Sportne prireditve - Vesele park na razstavišču itd. — 5.—6. avgusta festival slovenskih narodnih običajev. Obiščite Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji! — Obiščite zeleno Pohorje in solčni Kozjak! — Obiščite vinorodne Slovenske gorice! — Obiščite veseli Maribor in njegovo okolico! — Mariborski teden je najlepša prilika za obisk naše severne meje!

BARVE

LAKI

FIRNEŽ

ČOPIČI

S. HOLOBAR - CELJE

SLIKARSTVO IN TRGOVINA BARV

Pletenine
trpežne nogavice
kopaine obleke

vseh vrst po meri v pletilnici
Pongračič, Celje, Slomškov trg 1

V Celju ali celjski okolici

bi prevzel dobro uvedeno trgovino ali lokal na prometnem mestu. Ponudbe na upravo lista pod »50.000 din«.

Franjo Dolžan - Celje

Za kresijo 4
Telefon 245

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelovodne naprave

Stanovanje

sobo in kuhinjo, išče mirna stranka dveh oseb za takoj ali kasneje. Preseli se lahko tudi k starejši osebi proti postrežbi. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje«.

Rimske toplice Vas vabijo na izlet!

Na preurejeni hladni razgledni gostilniški terasi boste po zmerni ceni dobro postreženi z raznimi delikatesami, vinom, pivom, kavo, mlekom itd. Priporoča se Karl Loibner, gostilna-trgovina, Rimske toplice

Pisarniška moč

absolventka trgovske šole, perfektna tudi v nemškem jeziku, dobra računarica, se sprejme za vsa pisarniška dela. Prednost znanje nemške stenografije. Lastnoročne pisane ponudbe s prepisom zadnjega šolskega spravevala poslati na upravo lista pod »Kovinsko podjetje, Celje«.

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmernе — Postrežba točna in solidna

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne
vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICE: MARIBOR, ŠOŠTANJ